

Stanovisko RS ČR k novele zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Rada seniorů ČR děkuje za možnost seznámit se s výše uvedenou normou. Z pohledu Rady seniorů ČR jsou cíle směrnice správné, nicméně vznáší několik **přípomínek DOPORUČUJÍCÍCH PŘIPOMÍNEK PLYNOUCÍCH Z ANALÝZY, KTEROU ZPRACOVAL ODBORNÝ TÝM RS ČR:**

- a) Rada seniorů doporučuje zvážit **doplnění legislativního rámce pro systematický monitoring legionelly ve zdravotnických a sociálních zařízeních.**
Z pohledu RS ČR by šlo o prevenci legionelly ve zdravotnických a sociálních zařízeních
Významná část zdravotních rizik spojených s pitnou vodou vzniká ve vnitřních rozvodech budov.
To se týká zejména:
- nemocnic,
 - domovů pro seniory,
 - lázní.
- b) při implementaci novely doporučuje RS ČR zohlednit možné sociální dopady
Nové požadavky na materiály a technologie mohou zvýšit náklady vodárenských společností.
Tyto náklady se mohou promítnout do ceny vody.
To může mít významný dopad na:
- seniory,
 - domácnosti s nízkými příjmy.
- c) při implementaci novely doporučuje RS ČR zvážit podporu pro malé vodárenské systémy.
Malé vodárenské systémy provozované obcemi mohou mít omezené finanční a technické kapacity pro splnění nových požadavků.
Doporučení:
- zavést přechodná období,
 - poskytnout metodickou podporu,
 - podpořit investice do modernizace infrastruktury.
- d) podpořit systém veřejně dostupných informací o kvalitě pitné vody.

Transparentní informování veřejnosti o kvalitě vody - dostupné a srozumitelné informace o kvalitě pitné vody mohou významně přispět k ochraně veřejného zdraví.

Při projednávání novely je vhodné zdůraznit následující principy:

- **ochrana veřejného zdraví musí zahrnovat i potřeby zranitelných skupin obyvatel,**
- **kvalita pitné vody musí být sledována nejen ve vodovodech, ale i v budovách,**
- **legislativa by měla minimalizovat nepřiměřené sociální dopady na domácnosti,**

- **implementace evropské legislativy by měla být doprovázena praktickými opatřeními podporujícími její realizaci.**

Analýza dopadů novely zákona č. 258/2000 Sb. na seniory

1. Úvod

Novela zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, reaguje především na potřebu implementace směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2184 o jakosti vody určené k lidské spotřebě. Současně obsahuje některé další úpravy v oblasti ochrany veřejného zdraví, zejména v regulaci materiálů přicházejících do styku s pitnou vodou, práce s biologickými činiteli a azbestem a vydávání certifikátu volného prodeje pro kosmetické výrobky.

Cílem tohoto dokumentu je analyzovat možné **přímé i nepřímé dopady navrhované legislativní změny na seniory**, kteří patří mezi skupiny obyvatel s vyšší zdravotní i sociální zranitelností.

2. Význam ochrany veřejného zdraví pro seniory

S rostoucím věkem se zvyšuje citlivost organismu na environmentální faktory, zejména na:

- mikrobiologickou kontaminaci vody,
- chemické látky,
- zhoršené hygienické podmínky.

Senioři jsou současně častěji vystaveni:

- chronickým onemocněním,
- oslabené imunitě,
- dlouhodobému pobytu ve zdravotnických nebo sociálních zařízeních.

Z těchto důvodů je kvalita pitné vody a hygienické podmínky prostředí pro seniory mimořádně významná.

3. Pozitivní dopady novely pro seniory

3.1 Zvýšení bezpečnosti pitné vody

Novela zavádí přísnější regulaci materiálů a výrobků přicházejících do styku s pitnou vodou.

To může přispět ke snížení rizika:

- uvolňování chemických látek z potrubí,
- kontaminace vody technologickými materiály,
- dlouhodobé expozice škodlivým látkám.

Pro seniory, kteří často trpí chronickými onemocněními, může mít zlepšení kvality vody významný preventivní zdravotní efekt.

3.2 Posílení hygienických standardů

Zpřesnění regulace práce s biologickými činiteli a azbestem může přispět ke snížení zdravotních rizik v pracovním prostředí a v širším životním prostředí.

To má nepřímý význam i pro seniory, kteří mohou být vystaveni těmto rizikům například při rekonstrukcích budov nebo v komunitním prostředí.

4. Rizika a možné negativní dopady pro seniory

4.1 Možný růst ceny vody

Nové požadavky na materiály, technologie a certifikaci mohou vést ke zvýšení nákladů provozovatelů vodovodů.

Tyto náklady se mohou promítnout do:

- ceny vodného a stočného,
- investic do infrastruktury.

Senioři patří mezi skupiny obyvatel s nejvyšším podílem fixních příjmů. Zvýšení ceny vody proto může mít pro některé domácnosti významný sociální dopad.

4.2 Dopady na malé vodárenské systémy

Nové regulační požadavky mohou představovat významnou zátěž pro:

- malé obce,
- malé provozovatele vodovodů,
- lokální zdroje vody.

Pokud by některé malé systémy nebyly schopny nové požadavky splnit, mohlo by dojít k omezení dostupnosti místních zdrojů vody nebo ke zvýšení nákladů na jejich provoz.

Ve venkovských oblastech, kde žije velké množství seniorů, by takový vývoj mohl zhoršit dostupnost cenově přijatelné pitné vody.

4.3 Rizika ve vnitřních rozvodech budov

Velká část zdravotních rizik spojených s pitnou vodou vzniká nikoli ve veřejném vodovodu, ale ve vnitřních rozvodech budov.

Mezi nejvýznamnější rizika patří:

- výskyt bakterie *Legionella*,
- stagnace vody,
- staré nebo nevhodné materiály potrubí.

Tato rizika jsou zvláště významná v:

- domovech pro seniory,
- zdravotnických zařízeních,
- lázeňských zařízeních.

Novela se však této problematice věnuje pouze omezeně.

4.4 Nedostatečná informovanost veřejnosti

Senioři mohou mít omezený přístup k informacím o kvalitě pitné vody, zejména pokud jsou tyto informace dostupné pouze v odborných databázích nebo na specializovaných internetových portálech.

Transparentní a srozumitelná komunikace o kvalitě pitné vody je proto důležitým prvkem ochrany veřejného zdraví.

5. Doporučení pro zlepšení ochrany seniorů

Na základě analýzy lze identifikovat několik opatření, která by mohla přispět ke zvýšení ochrany seniorů.

5.1 Zavedení programů prevence legionelly

Zákon by mohl obsahovat jasnější rámec pro prevenci a monitoring legionelly zejména v zařízeních, kde se pohybují zranitelné skupiny obyvatel.

Týká se zejména:

- domovů pro seniory,
- zdravotnických zařízení,
- lázní.

5.2 Podpora malých vodárenských systémů

Je vhodné zvážit:

- přechodná období pro implementaci nových požadavků,
- metodickou podporu pro malé provozovatele vodovodů,
- dotační programy pro modernizaci infrastruktury.

5.3 Posílení informovanosti veřejnosti

Doporučuje se posílit transparentní zveřejňování informací o kvalitě pitné vody například prostřednictvím:

- veřejných databází,
- regionálních informačních systémů,
- pravidelných zpráv o kvalitě vody.

5.4 Zaměření na ochranu zranitelných skupin

Při implementaci nových pravidel je vhodné systematicky zohledňovat potřeby zranitelných skupin obyvatel, zejména seniorů a chronicky nemocných osob.

6. Závěr

Navrhovaná novela zákona o ochraně veřejného zdraví představuje významný krok ke zvýšení bezpečnosti pitné vody a k implementaci evropské legislativy.

Z pohledu seniorů lze identifikovat několik pozitivních přínosů, zejména v oblasti prevence chemické kontaminace pitné vody. Současně však existují některá potenciální rizika, která by měla být při dalším legislativním procesu zohledněna.

Jedná se především o:

- možné sociální dopady zvýšení ceny vody,
- dopady na malé vodárenské systémy,
- rizika spojená s kvalitou vody ve vnitřních rozvodech budov.

Zohlednění těchto faktorů může přispět k tomu, aby novela nejen zvyšovala bezpečnost pitné vody, ale současně podporovala ochranu zdraví zranitelných skupin obyvatel.

Ing. Lenka Desatová
Rada seniorů ČR
Předsedkyně RS ČR
Politických vězňů 1419/11
110 00 Praha 1

